

Historische Commissie Noordbarge

HC nieuws

Nieuwsbrief jaargang 2023 nummer 2

Secretaris: Henk Jeurink – Laan van het Kwekebos 229 – 7823KE Emmen

06 25186205 – hendrik.jeurink@gmail.com

www.noordbarge.info – bankrekening hc noordbarge: NL 96 ABNA 0252623207

Redactioneel

De laatste tijd heeft Jan de Vin een groot aandeel in de totstandkoming van de Nieuwsbrieven geleverd. Tijdens een bijeenkomst van onze commissie ontstond er onenigheid over de inhoud van een artikel. Dat leidde uiteindelijk tot het opstappen van Jan. De commissie betreurt deze stap. We waren al bezig met het aantrekken van nieuwe commissieleden. Dat is gelukt. Met ingang van 18 april 2023 zijn Annie Boels-Ensing, Jan Boer en Henk Knip commissielid geworden. Alle drie zijn ze woonachtig in Noordbarge. Annie is geboren en getogen in Noordbarge. Ze is al jaren de vaste stoetverkoopster tijdens de jaarlijkse Stoetenbakkendag. Ook heeft zij vaak meegedraaid als vrijwilligster tijdens inloopdagen van de HC Noordbarge. Jan Boer woont met Geesje aan de Noordbargerstraat. We kennen Jan als een gemeenschapsmens. Jan heeft zich zo'n 10 jaar bezig gehouden met het toezicht op de papiercontainer van Plaatselijk Belang Noordbarge aan de Hooggoorns. 's Avonds op slot en 's morgens weer openen en dit 7 dagen in de week. Tenslotte konden we Henk Knip van de Oude Zuidbargerstraat verwelkomen als nieuw lid van de commissie. Henk mag zich intussen ook een actieve dorpsgenoot noemen. Hij is het eerste aanspreekpunt van buurtcomité Haka boerderij geworden. We hopen dat de toetreding van deze nieuwe commissieleden er voor zorgt dat de inslagen weg van de HC Noordbarge verder voort gezet zal worden.

Stoetbakkendag 2023

Op zaterdag 3 juni vindt vanaf 10.00 uur 's morgens de traditionele viering van de Stoetbakkendag plaats.

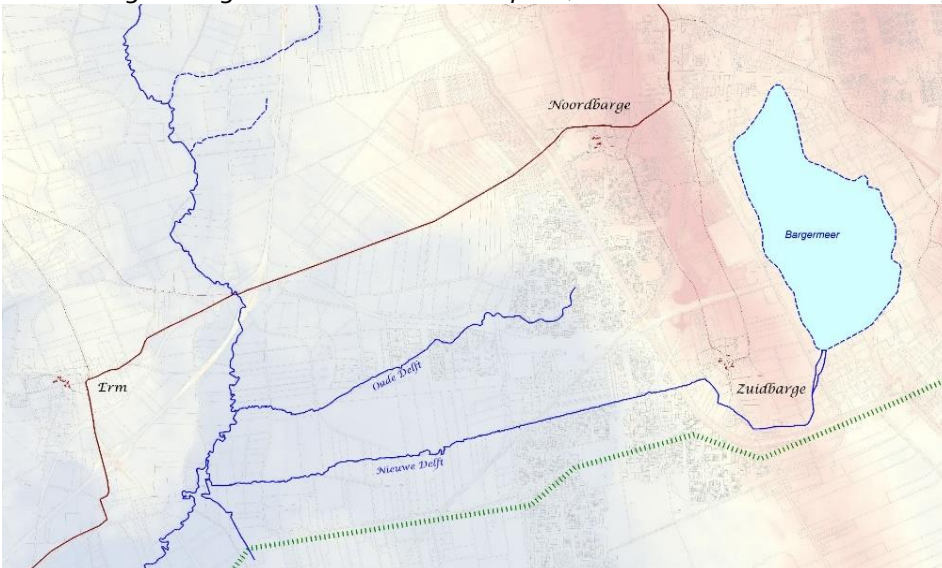
Tussen 1915 en 1925

Groep Jongeren uit Valthe. Boven vlnr: Harm Jeurink, Tennis Schutrups, Geert Schepers, Roelf Ziengs, Hans Rossing. Zitend vlnr: Jan Schutrups Bzn (timmerman), Jan Jalving, Johannes Jalving, Jan Schutrups Wzn (schoenmaker). Liggens vlnr: Jan Jeurink en Herman Halberstadt.

Ook dit jaar treft u weer actieve leden van de HC Noordbarge aan. Al meer dan 8 jaar zorgt onze commissie voor de verkoop van bruine bonen met spek. Dat gebeurt ook dit jaar. De laatste jaren is daar de verkoop van heerlijke ronde knieperties bijgekomen. Alhoewel alles duurder wordt blijven we schappelijke prijzen hanteren. Op de foto links staat Herman Halberstadt. Hij was tussen 1950-1963 onze kruidenier en caféhouder bij de grote brug in Noordbarge. vereren die dag.

De Noordbarger Stroeten

Voor het ontstaan van een esdorpen in Drenthe waren in beginsel drie soorten landschap nodig (esgronden, hooilanden en hei). De Noordbargers gebruikten hun *Stroeten* vooral als hooiland. Deze *Stroeten* lagen tussen de Huizingsbrinkweg en de vroegere Spoorbrugweg. Deze bijna kaarsrechte weg liep van de spoorbrug bij Zuidbarge naar de Nieuw-Amsterdamsestraat. Vervolgens liep deze weg verder door het Noordbargerbos. Thans is deze weg nog goed te zien aan de noordkant van de Stadsboerderij van de gebroeders Nijhoff. Volgens de kadastrale kaart van 1880 werd deze gronden m.u.v. van een stukje Slagenveld de *Noordbarger Stroeten* genoemd. De *Zuidbarger Stroeten* bevonden zich ten noorden van de Rietlandenstraat. Beeklanden waren in de regel drassig en de daar aanwezige beken (in het Drents *stroompies* genoemd) zorgden voor de afwatering naar de verderop gelegen grotere beken. De Stroeten van de beide Bargers behoorden bij het beekdallandschap van de Sleenerstroom. Geen wonder dat in de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw de naam Ruilverkaveling Sleenerstroom kreeg. Interessant is welke beek voor de afwatering van de Noordbarger Stroeten zorgde. Dat was de Oude Delft. Dit *stroompie* liep volgens de kaart van Anne Post door de Ruiner- en Zuidlaarderbrink naar de oude Sleenerstroom. (Anne Post verstaat als oud-medewerker van het Kadaster de kunst om oude en nieuw kaarten in elkaar over te laten gaan) Deze oorspronkelijke Sleenerstroom maakte bij de Klinkmolenbrug bij Erm een bocht richting Holsloot. De Oude Delft stroomde circa 200 meter ten zuiden van het ruilverkavelingsweggetje richting de Wienbargensteeg in de Sleenerstroom. Later is de oude Sleenerstroom deels omgelegd in oostelijk richting als kanaaltje naar Nieuw-Amsterdam. Dit kanaaltje kreeg vreemd genoeg ook de naam Sleenerstroom. Door de vele leemlagen in de Drentse bodem komen er ook drassige gronden voor op plekken waar geen beekjes stromen. Zo'n gebied was een groot deel van de huidige gronden van de Jehova's Getuigen in Noordbarge. Een groot deel van deze *kampies* (vooral achter Braams en Hoving) liepen vaak onder water en

werden in de winter dan gebruikt voor schaatsen. Door de aanleg van het Oranjekanaal in 1858 veranderde in dit deel van Noordbarge de waterhuishouding. Onze kennis houdt thans op met het eindpunt dat Anne Post in de Ruinerbrink voor de Oude Delft aangeeft.

kaart van Anne Post

Tenslotte

De oorlog houdt velen van ons nog altijd bezig. Zo hebben leerlingen van de Middelbare Landbouwschool aan de Boslaan na de oorlog een plaquette aangeboden aan de scholen waarop vier terechtgestelde oud-leerlingen van deze school vermeld staan. Dat zijn Willem Frieling [1917-1945] uit Oranjedorp; Hendrik Hadders [1915-1945] uit Zuidbarge; Bernhard Hendrik Schulte Jipsingboermussel [1924-1943] en Albert Veldhuis uit Tweede Exloërmond [1923-1944]. Toen de school in 1979 verhuisde naar de Middenstraat werd deze plaquette en het beeld van Emmens mee naar Noordbarge genomen. Het beeld van Emmens is op een slinkse manier -weliswaar met toestemming van de directie- door schrijver Pieter Struik uit Zeijen naar de brink in dat dorp gebracht. De plaquette heeft altijd in de school aan de Middenstraat gehangen. Tijdens de sloop heeft buurman Harm Gerrits dit kunstwerk van de ondergang gered. We hebben het teruggegeven aan het nieuwe Terra College. Daar is ons door het management beloofd dat de plaquette een mooie plek zal krijgen en dat de studenten zullen worden geïnformeerd over de achtergronden.

Mocht u nog iets over Noordbarge in uw bezit hebben, graag contact opnemen met onze commissieleden Geesje Gerrits [0591 640263] of Henk Jeurink [06 25186205]. Bij Geesje kunt u ook terecht voor alle attributen die de HC Noordbarge in de loop van de tijd heeft uitgegeven. De HC wil graag in het bezit komen van de mailadressen van haar donateurs. Dat stelt ons in staat om meer digitaal verkeer met u op gang te brengen. Bovendien scheelt dat portokosten. Graag uw mailadres doorgeven aan Geesje Gerrits geesjeenarm@hetnet.nl of Lien Harms lharms@home.nl